

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ปีการศึกษา 2561-2562
ผู้รายงาน	นายไพจิตร จิตต์โสภณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเนินพิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
ปีที่รายงาน	ปีการศึกษา 2561-2562
คำสำคัญ	การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ

บทสรุป

การวิจัยการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) ของโรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังพัฒนา 3) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขของครู โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา 4) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา และ 5) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 73 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 75 2) ครูที่ปฏิบัติการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน 3) ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 73 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 75 คน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 คน และ 5) เครือข่ายชุมชน จาก 6 องค์กร องค์กรละ 3 คน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ฉบับ ทุกฉบับมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับอยู่ ระหว่าง 0.97-0.98 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน ดังนี้

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่ม มีคุณภาพปานกลาง - มาก

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่ม มีคุณภาพมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายกลุ่ม พบว่า ปีการศึกษา 2561 นักเรียนและผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ครู อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.53) ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.60) อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 ครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เท่ากัน ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.38) ส่วนเครือข่ายชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.45) อยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน หลังการพัฒนา พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่ม มีคุณภาพปานกลาง - มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.63$ S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.61$ S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.45$ S.D. = 0.61) อยู่ในระดับปานกลาง

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่ม มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$ S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก รองลงมา กลุ่มครู ($\bar{X} = 4.25$ S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.16$ S.D. = 0.32) อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐาน

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขของครู โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนาตามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครอง พบว่า

ปีการศึกษา 2561 ทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมาก สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่า ($\bar{X} = 4.26$ S.D. = 0.46) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 ทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.70$ S.D. = 0.39) อยู่

ในระดับมากที่สุด สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.66$ S.D. = 0.44) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีความสุข ของนักเรียน โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา ตามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองพบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมสองกลุ่ม มีคุณภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = 4.42$ S.D. = 0.33) อยู่ในระดับมาก สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.31$ S.D. = 0.32) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่ม มีคุณภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = 4.61$ S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.32) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ จำแนกตามรายกลุ่ม พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่ม พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.73) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมาก

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่ม พบว่า ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมาก ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.35) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ครั้งนี้ ทำให้ค้นพบจุดเด่นคือ จุดเด่นด้านองค์ความรู้และจุดเด่นด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งเป็นประโยชน์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนและนักเรียนต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายชุมชน ให้รับทราบ เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งต้องเข้าใจอย่างชัดเจนทั้งกระบวนการและบทบาท และการใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาโรงเรียน และนักเรียนให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

1.2 การดำเนินกิจกรรมทั้ง 5 ลักษณะ ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และควรประเมินผลสำเร็จที่สะท้อนถึงองค์กรแห่งความสุขตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนา และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนแนวโน้มความเป็นองค์กรแห่งความสุขให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีผลต่อองค์กรแห่งความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมบ่งชี้ที่บุคลากร/นักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) กับความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขของนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีทั้งความดี ความเก่ง และความสุขอย่างยั่งยืน

2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในลักษณะอื่นๆ เพื่อสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข